

Działanie FEWP.02.01 Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych

Cel szczegółowy

EFRR/FS.CP2.I - Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych

Wysokość alokacji UE (EUR)

50 000 000,00

Zakres interwencji

045 - Renowacja zwiększająca efektywność energetyczną lub działania w zakresie efektywności energetycznej w odniesieniu do infrastruktury publicznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej

Opis działania

Typy projektów:

1. Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym z instalacją urządzeń OZE oraz wymianą i/lub modernizacją źródeł ciepła, albo podłączeniem do sieci ciepłowniczej i/lub chłodniczej. Wsparciem objęte zostaną projekty dotyczące kompleksowej (głębokiej) modernizacji energetycznej budynków (budynków użyteczności publicznej oraz zamieszkania zbiorowego). Budynek użyteczności publicznej w rozumieniu Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, jest budynkiem przeznaczonym na potrzeby administracji publicznej, wymiaru sprawiedliwości, kultury, kultu religijnego, oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki, wychowania, opieki zdrowotnej, społecznej lub socjalnej, obsługi bankowej, handlu, gastronomii, usług, w tym usług pocztowych lub telekomunikacyjnych, turystyki, sportu, obsługi pasażerów w transporcie kolejowym, drogowym, lotniczym, morskim lub wodnym śródlądowym, oraz inny budynek przeznaczony do wykonywania podobnych funkcji; za budynek użyteczności publicznej uznaje się także budynek biurowy lub socjalny (z zastrzeżeniem informacji dotyczących demarkacji z poziomem krajowym i zawartych w punkcie „Informacje dodatkowe dotyczące wszystkich projektów”). Budynek zamieszkania zbiorowego — w rozumieniu Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie rozumie się przez to budynek przeznaczony do okresowego pobytu ludzi poza stałym miejscem zamieszkania, taki jak hotel, motel, pensjonat, dom wypoczynkowy, schronisko turystyczne, schronisko socjalne, internat, dom studencki, budynek koszarowy, budynek zakwaterowania na terenie zakładu karnego, aresztu śledczego, zakładu poprawczego, schroniska dla nieletnich, a także budynek do stałego pobytu ludzi, taki jak dom rencistów, dom zakonny i dom dziecka. obejmującej m.in.

- a) ocieplenie obiektu,
- b) wymianę stolarki okiennej, drzwi zewnętrznych,
- c) wymianę oświetlenia na energooszczędne,
- d) przebudowę/modernizację systemów grzewczych (w tym wymiana i przyłączenie źródeł ciepła, podłączenie do sieci ciepłowniczej),
- e) przebudowę/modernizację systemów wentylacji i klimatyzacji, instalację systemów chłodzących,
- f) wykorzystanie inteligentnych systemów monitorowania i zarządzania energią,
- g) budowę lub modernizację wewnętrznych instalacji odbiorczych,
- h) instalację OZE (wyłącznie na potrzeby użytkowe budynku). Moc instalacji OZE powinna odpowiadać zapotrzebowaniu na energię elektryczną/cieplną budynku.

Realizacja projektu wymaga opracowania i dołączenia audytu energetycznego przedrealizacyjnego, z którego wynikać będzie zakres modernizacji. Wybrany wariant realizacyjny musi uwzględniać kryterium kosztowe odnoszące się do uzyskanych efektów (np. redukcji zapotrzebowania na energię) w stosunku do nakładów finansowych. W przypadku modernizacji systemów oświetlenia wymagany będzie audyt oświetleniowy. W ramach weryfikacji założonych celów i efektów inwestycji należy po zakończeniu inwestycji przedłożyć audyt energetyczny powykonawczy (ex – post). Wymagane będą świadectwa charakterystyki energetycznej.

Możliwe jest uzyskanie wsparcia na opracowanie dokumentacji przygotowawczej.

Uzupełniające elementy projektu mogą stanowić:

- a) działania dotyczące efektywnego systemu kontroli i monitoringu powietrza,
- b) działania doradcze, edukacyjne i informacyjno – promocyjne, w tym w zakresie współpracy z lokalnymi społecznościami, które będą komplementarne do interwencji realizowanej z poziomu krajowego w ramach systemu ekodoradców w WFOŚiGW, w tym w ramach podnoszenia świadomości na temat celów polityki klimatycznej UE oraz potrzeby transformacji polskiego i europejskiego sektora energetycznego,
- c) uzasadnione działania nie wynikające z audytów energetycznych, przyczyniające się do osiągnięcia szerokich celów Europejskiego Zielonego Ładu, wzmacniające adaptacyjność do zmian klimatu, sprzyjające neutralności klimatycznej, w tym: związane z realizacją zielono-niebieskiej infrastruktury, wprowadzania rozwiązań GOZ, rozwoju elektromobilności, magazynowania energii, infrastruktury związanej z dostępnością budynków.

Wsparcie elementów uzupełniających ograniczone będzie limitem do wysokości 15% kosztów kwalifikowalnych projektu.

Informacje dodatkowe dotyczące wszystkich projektów:

1. Wsparcie dla projektów termomodernizacyjnych w zakresie budynków użyteczności publicznej realizowane będzie w ramach dotacji warunkowej. Poziom zwrotu inwestycji uzależniony będzie od osiągniętych efektów oszczędności energetycznej i redukcji emisji CO₂ w wyniku realizacji przedsięwzięcia w stosunku do stanu wyjściowego, ocenie podlegać będzie także wskaźnik dochodów podatkowych gminy (wskaźnik G), który powinien być niższy od średniej wartości dla województwa.
2. Możliwe do realizacji będą jedynie projekty na rzecz efektywności energetycznej, co do których próg oszczędności energii pierwotnej w wyniku realizacji inwestycji wyniesie min. 30% dla każdego budynku (z wyjątkiem zabytków).
3. Wymiana indywidualnego źródła ciepła opartego na spalaniu paliw kopalnych możliwa będzie w

oparciu o hierarchię źródeł ciepła.: 1. Ciepło systemowe 2. Odnawialne Źródła Energii 3. Źródła wykorzystujące paliwo gazowe. Dopiero uzasadnienie dla braku możliwości technicznych lub ekonomicznych może być podstawą wyboru źródła ciepła o niższej hierarchii.

4. Wsparcie na inwestycje wymiany źródeł grzewczych zasilanych stałymi paliwami kopalnymi na paliwa gazowe może zostać udzielone jedynie w okresie przejściowym tj. do 31.12.2025r. i jedynie w przypadkach uzasadnionych ograniczeniami w zakresach możliwości technicznych, opłacalności ekonomicznej przyłączenia do sieci ciepłowniczej lub realizacji instalacji zasilanej z OZE. Wymiana indywidualnego źródła ciepła węglowego na gazowe wraz z możliwością przyłączenia budynku do istniejącej sieci gazowej musi być powiązana z termomodernizacją danego budynku tak, aby zmniejszyć zapotrzebowanie na energię z paliw kopalnych i emisję gazów cieplarnianych. Wsparciem nie będą objęte kotły na węgiel.

5. Jeżeli będzie to technicznie możliwe, mogą zostać uwzględnione rozwiązania mające na celu wdrożenie technologii wodorowych kwalifikowalnych zgodnie z art. 7 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 (tj. w oparciu o „zielony wodór”).

6. Preferowane będzie wsparcie projektów zapewniających najwyższy efekt energetyczny.

7. Premię uzyskają projekty z najwyższą efektywnością kosztową (oszczędność energii w stosunku do wartości dofinansowania UE).

8. Premiowane będą projekty wykorzystujące OZE.

9. Preferowane będą projekty ESCO lub inne modele z wykorzystaniem kapitału prywatnego, w tym w formule PPP.

10. Wsparcie uzyskają projekty stosujące zasady uniwersalnego projektowania oraz dostępności inwestycji dla wszystkich użytkowników.

11. Działanie umożliwia realizację projektów zgodnie z wartościami nowego europejskiego Bauhausu, opartego na takich wartościach jak rozwój zrównoważony, inkluzywność i partnerstwo.

12. W ramach realizowanych projektów muszą zostać zachowane trwałe warunki siedliskowe dla ptaków i/lub nietoperzy zgodnie z rekomendacjami wskazanymi w ekspertyzie ornitologicznej i chiropterologicznej.

13. Wspierane projekty wymagają realizacji zgodnie z zasadą „nie czyni znaczących szkód” (Do No Significant Harm), w tym nie mogą oddziaływać negatywnie na żaden z sześciu celów środowiskowych oraz wnoszą istotny wkład w realizację co najmniej jednego z celów środowiskowych wymienionych w art. 9 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852.”

14. Udzielane wsparcie uwzględniać musi minimalizację ryzyka wylesiania zgodnie z zapisami Dyrektywy 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018r.

15. Realizacja wsparcia w działaniu odbywać się będzie przy uwzględnieniu faktu posiadania przez region programu ochrony powietrza zgodnego z art. 23 dyrektywy 2008/50/WE oraz uchwały antysmogowej, i niewprowadzania do tych aktów zmian niekorzystnych z punktu widzenia ochrony powietrza, w szczególności zmian polegających na łagodzeniu ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji lub odroczeniu terminów wejścia w życie tych ograniczeń i zakazów.

16. Projekty w budynkach w sektorze ochrony zdrowia mogą dotyczyć tylko obiektów, których funkcjonowanie będzie uzasadnione w kontekście założeń Mapy Potrzeb Zdrowotnych, Planów Transformacji oraz dokumentu „Zdrowa Przyszłość. Ramy strategiczne rozwoju systemu ochrony zdrowia na lata 2021-2027, z perspektywą do 2030”. Wnioskodawcy zobowiązani są do dostarczenia pozytywnej

OCI, zgodnie z Ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

17. Zgodnie z zapisami linii demarkacyjnej wsparcie dla uczeni wyższych, szpitali i przychodni zarządzanych przez administrację centralną możliwe jest jedynie z poziomu krajowego. Z poziomu regionalnego możliwe jest udzielenie wsparcia m. in dla budynków użyteczności publicznej nie związanej z administracją rządową (w tym np. budynki parafii, instytucji NGO, niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej, niepublicznych placówek oświatowych). Wsparcie mogą utrzymać budynki publiczne, których właściciel jest samorząd terytorialny oraz podległe mu organy i jednostki organizacyjne oraz jednostki zarządzane (szpitale, zakłady lecznictwa uzdrowiskowego).

Maksymalny % poziom dofinansowania UE w projekcie

70

Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + współfinansowanie ze środków krajowych przyznane beneficjentowi przez właściwą instytucję)

70

Pomoc publiczna – unijna podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023), Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, Wytyczne w sprawie niektórych środków pomocy państwa w kontekście systemu handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych po 2021 r.

Pomoc publiczna – krajowa podstawa prawna

Bez pomocy, Rozporządzenie MFiPR z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych, propagowanie wodoru odnawialnego i wysokosprawnej kogeneracji w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. 2022 poz. 2693, z późn. zm.), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. 2022 poz. 2607, z późn. zm.), Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. 2024 poz. 598)

Uprozczone metody rozliczania

do 7% stawka ryczałtowa na koszty pośrednie (podstawa wyliczenia: koszty bezpośrednie) [art. 54(a) CPR]

Forma wsparcia

Dotacja

Dopuszczalny cross-financing (%)

15

Minimalny wkład własny beneficjenta

30%

Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych w projekcie

1 000 000,00

Sposób wyboru projektów

Konkurencyjny

Realizacja instrumentów terytorialnych

Nie dotyczy

Typ beneficjenta – ogólny

Administracja publiczna, Instytucje nauki i edukacji, Instytucje ochrony zdrowia, Organizacje społeczne i związki wyznaniowe, Partnerstwa, Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne, Służby publiczne

Typ beneficjenta – szczegółowy

Jednostki Samorządu Terytorialnego, Kościoły i związki wyznaniowe, Niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, Organizacje badawcze, Organizacje pozarządowe, Partnerstwa Publiczno-Prywatne, Podmioty świadczące usługi publiczne w ramach realizacji obowiązków własnych jednostek samorządu terytorialnego, Przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego, Publiczne zakłady opieki zdrowotnej, Szkoły i inne placówki systemu oświaty, Uczelnie

Grupa docelowa

jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną, odbiorcy inwestycji parasolowych/ koordynatorzy projektów parasolowych, organizacje pozarządowe, podmioty działające na podstawie umowy o partnerstwie publiczno- prywatnym lub umowy o poprawę efektywności energetycznej, podmioty prawne kościołów i związków wyznaniowych, przedsiębiorstwa, przedsiębiorstwa usług energetycznych (ESCO), szkoły i placówki oświatowe, szpitale, wspólnoty energetyczne, wspólnoty mieszkaniowe oraz TBS

Słowa kluczowe

budynki_użyteczności_publicznej, efektywność_energetyczna, magazyn_ciepła, modernizacja_energetyczna, termomodernizacja

Wielkość podmiotu (w przypadku przedsiębiorstw)

Nie dotyczy

Kryteria wyboru projektów

<https://wrpo.wielkopolskie.pl/dowiedz-sie-wiecej-o-programie/fundusze-europejskie-dla-Wielkopolski-2021-2027/kryteria-wyboru-projektow>

Wskaźniki produktu

WLWK-RCO019 - Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej

WLWK-PLRO020 - Długość wybudowanych sieci ciepłowniczych

WLWK-PLRO021 - Długość zmodernizowanych sieci ciepłowniczych

WLWK-PLRO027 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł OZE

WLWK-PLRO026 - Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł OZE

WLWK-PLRO165 - Liczba nowych/zmodernizowanych punktów świetlnych

WLWK-PLRO132 - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO199 - Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS)

WLWK-PLRO073 - Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjno-edukacyjnych kształtujących świadomość ekologiczną

WLWK-PLRO036 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE

WLWK-PLRO034 - Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE

WLWK-PLRO023 - Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków

WLWK-PLRO024 - Liczba zmodernizowanych indywidualnych źródeł ciepła

WLWK-PLRO037 - Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE

WLWK-PLRO035 - Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE

Wskaźniki rezultatu

WLWK-RCR032 - Dodatkowa moc zainstalowana odnawialnych źródeł energii

WLWK-PLRR014 - Ilość wytworzonej energii cieplnej ze źródeł OZE

WLWK-PLRR013 - Ilość wytworzonej energii elektrycznej ze źródeł OZE

WLWK-PLRR012 - Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej

WLWK-PLRR011 - Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej

WLWK-PLRR051 - Liczba przedsięwzięć proekologicznych

WLWK-PLRR073 - Roczne zużycie energii pierwotnej w: budynkach publicznych

WLWK-RCR029 - Szacowana emisja gazów cieplarnianych